

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

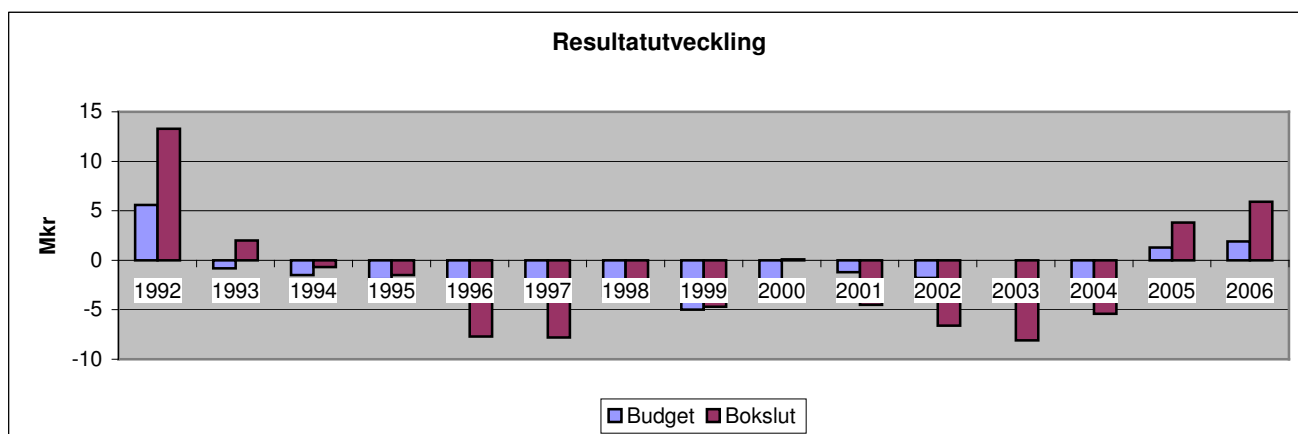
## Ekonomisk Översikt

### Årets resultat

2006-års bokslut redovisar ett resultat (förändring av eget kapital) på ca + 5,9 mkr miljoner kronor. Detta innebär att resultatet blev ca 4 miljoner kronor bättre än vad som hade beräknats i budgeten. Det s.k. balanskravet (Kl 8 kap 5 §) tillämpas för första gången i bokslut 2000. Kommunens intäkter får härigenom inte understiga kostnaderna. Kommunen klarar balanskravet 2006.

Dals-Eds kommun följer rekommendationen från Ekonomistyrningsverket respektive "Rådet för kommunal redovisning både vad avser redovisning av skatteintäkter och periodisering av löneskatt.

Diagrammet nedan visar resultatutvecklingen mellan åren 1992 till 2006. Vidare kan man läsa differensen mellan budgeterat och faktiskt resultat



Det sammanlagda resultatet för nämnderna slutade budgetmässigt med ett överskott på ca 6,6 miljoner kronor.

Finansieringsverksamheterna under kommunstyrelsen redovisar ett underskott på ca 2,6 miljoner kronor.

Avvikelserna per verksamhet fördelar sig enligt följande:

Verksamhet belopp i 1000-tal kr	Bokslut 2005	Budget 2006	Bokslut Bok06	Utfall Diff.
<b>Nettokostnader</b>				
Intern verksamhet	14 424	17 509	17 411	98
Politisk verksamhet	3 086	3 780	3 145	635
Infrastruktur	12 721	15 143	15 245	-102
Fritid, kultur	7 064	7 586	7 594	-8
Pedagogisk verksamhet	87 004	84 752	83 777	975
Vård och omsorg	75 690	76 923	74 388	2 535
Särsk. rikt insatser	1 381	1 983	1 535	448
Affärsverksamhet	5 625	6 686	4 606	2 080
Finansiering	-210 826	-216 256	-213 636	-2 620
<b>Summa</b>	<b>-3 832</b>	<b>-1 894</b>	<b>-5 935</b>	<b>4 041</b>

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

## Bland större avvikelser kan nämnas

Institutionsvård barn och unga	- 0,8 mkr
LSS- verksamhet	+ 1,5 mkr
Pensioner	- 4,6 mkr
Generella statsbidrag	- 1,4 mkr
Ränta anläggningslån	+ 0,8 mkr
Skatteintäkter	+ 1,6 mkr
Kommunfullmäktige anslag oförutsett	+ 1,4 mkr

## Eget kapital

Det egna kapitalet ökade med 0,1 miljoner kronor; från 117,2 mkr till 117,3 mkr per 2006-12-31. Det egna kapitalet nedjusterades med 5,8 mkr under året till följd av ändring av redovisningsmetod avseende

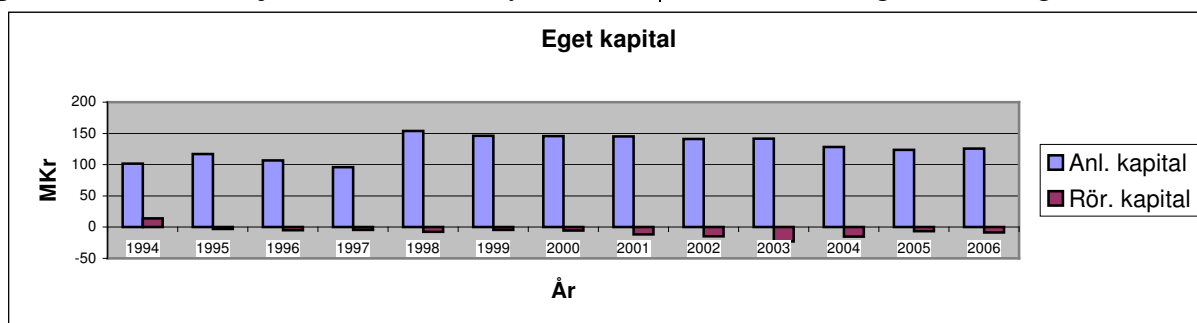
avsättning för återställning av deponi Onsön. Årets resultat redovisas till 5,9 mkr. Soliditeten, dvs. eget kapital i förhållande till totala kapitalet redovisas till 39 %.

År	2002	2003	2004	2005	2006
%	49	45	40	40	39

I 1998 års redovisning genomfördes en förändring av redovisningsprinciperna för pensionsskulden. Intjänande före 1998 lyftes ur

balansräkning och redovisades som en ansvarsförbindelse.

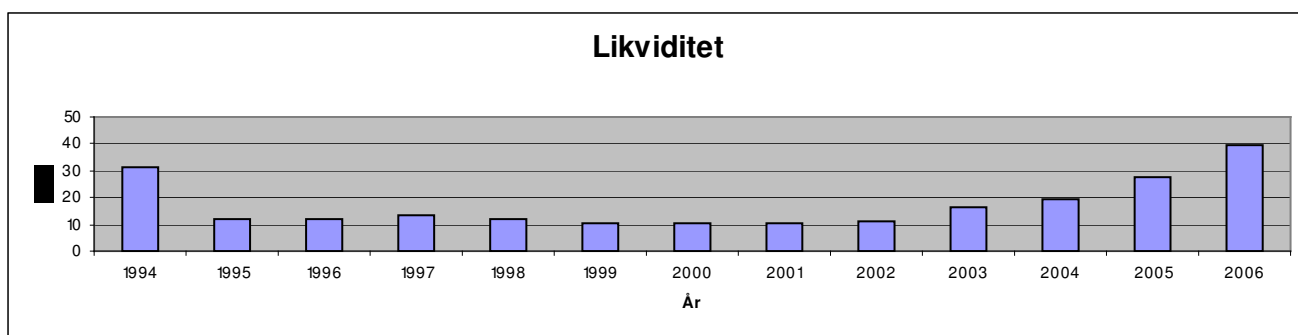
Utvecklingen av det egna kapitalet mellan 1994 – 2006 visas grafiskt i diagrammet.



Anläggningskapitalet ökade till 125,9 mkr. Rörelsekapitalet minskade till -8,6 mkr.

## Likviditeten

Den likvida ställningen har förbättrats genom positivt resultat och förskjutning av investeringsprojekt. Försäljning av fastigheter har skett med knappt 5 mkr, vilket stärkt likviditeten. De likvida medlen uppgick i bokslutet till 39,8 mkr, en ökning med 12 mkr.

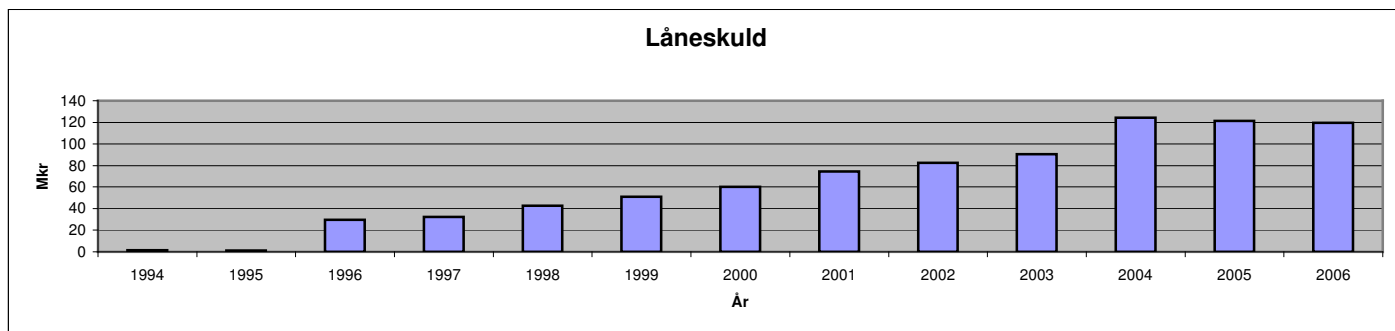


# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

## Lån och amorteringar

Under 2006 upptogs inga nya lån.  
Amorteringar gjordes med 2 miljoner kronor.  
Låneskulden minskade till 119,5 miljoner kronor.

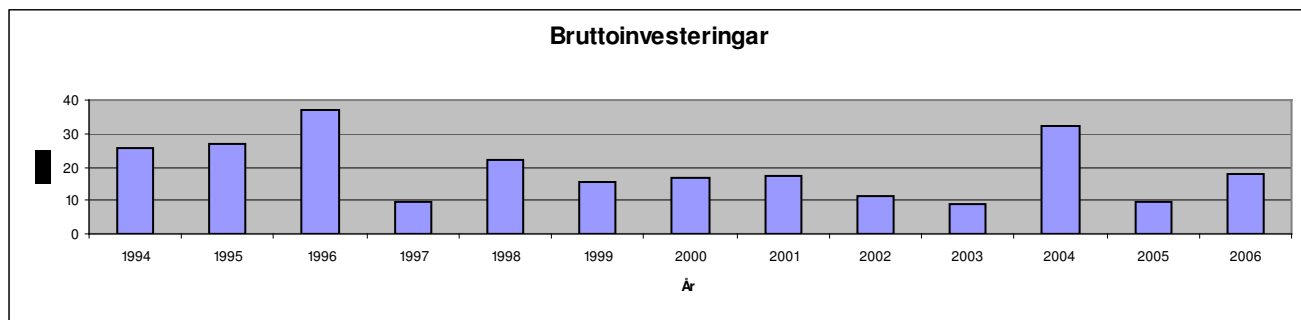
Låneskulden per invånare noteras till 24 400 kr (År 2005 24 800 kronor).  
Genomsnittet för riket år 2005 var 11 200 kr



## Investeringar

Årets investeringar uppgick till 17,7 miljoner kronor (2005; 9,5 mkr). Investeringsbidrag mm. erhöles med 0,9 miljon kronor.

Diagrammet nedan visar den totala investeringsnivån mellan år 1994 och 2006.



För mer information om årets investeringar, se investeringsredovisningen.

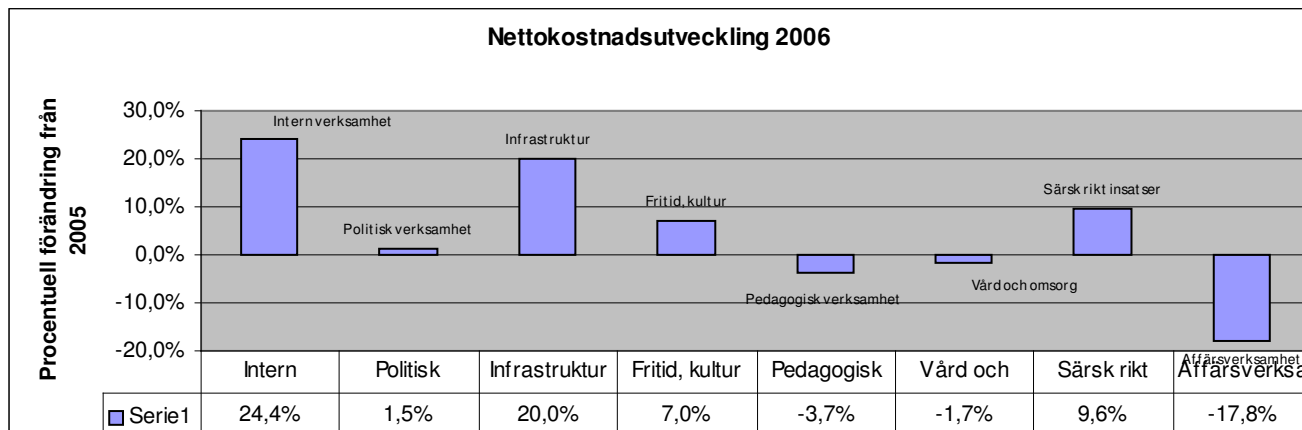
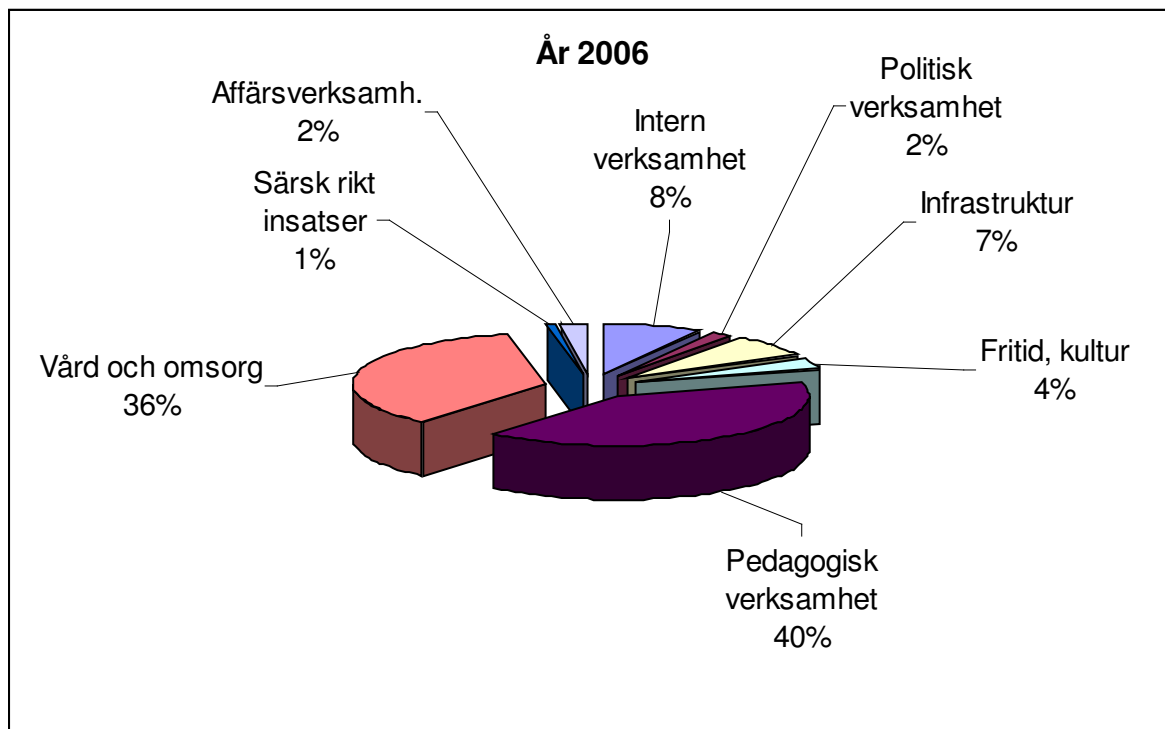
## Finansiella mål

En avstämning mot de finansiella målen ger följande resultat:

- Kommunens långsiktiga resultatmål skall vara minst 2 mkr inkl ökade anslag med 3 mkr till pensioner. Målet skall uppnås senast år 2010.  
Detta motsvarar ett mål om att verksamhetens nettokostnader får uppgå till maximalt ca 97 % av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.  
I bokslut 2006 redovisas resultatet till 5,9 mkr och pensionsattsningen till 8,9 mkr, Målet har uppnåtts.
- Soliditetsmål: soliditeten skall långsiktigt minst uppgå till 50 %. Under planperioden 2006-2008 skall soliditeten ökas och överstiga 40 %. (Målet har korrigerats ned med 2 % med hänsyn till avsättning för återställning deponi)  
I bokslut 2006 redovisas soliditeten till 39 %, målet ej uppnått.
- Likviditet: skall uppgå till minst 10 mkr senast 2007.  
I bokslut 2006 redovisas likviditeten till 40 mkr, målet är uppnått.
  - Lån: skall undvikas fr.o.m. 2005.  
I bokslut 2006 redovisas inga nya lån, målet är uppfyllt för 2006.

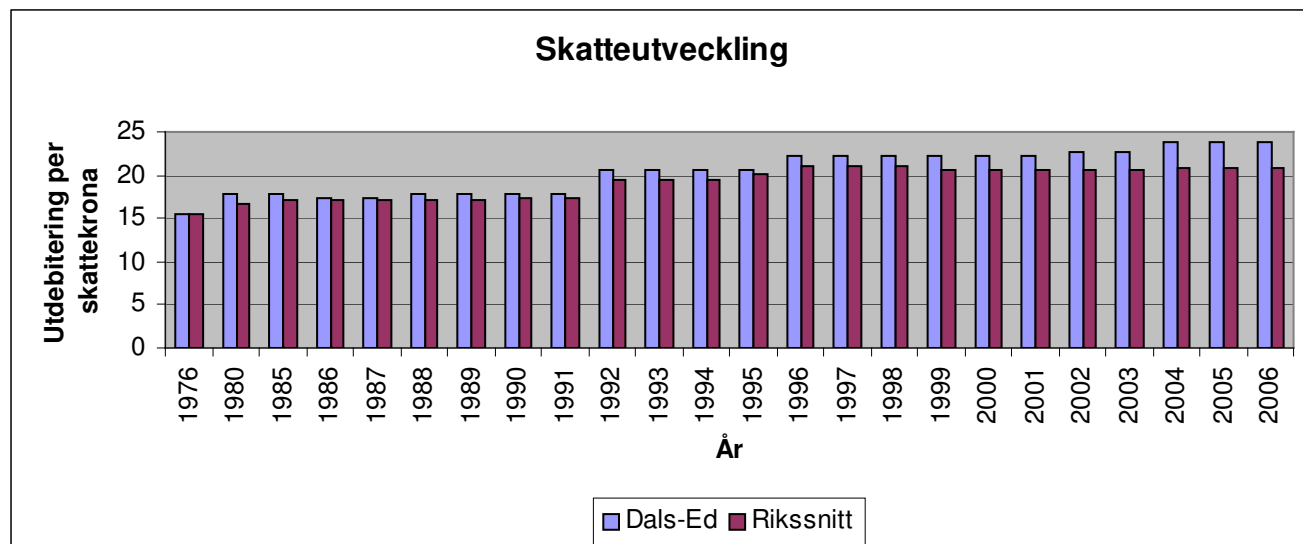
# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årets nettokostnader per verksamhet fördelas enligt följande diagram



Delar av gemensamma kostnader inom fokusnämnden redovisas till skillnad från föregående år som intern verksamhet. AFA-projekt, uppstartsanslag för nytt gemensamt löne- och personalsystem, fastighetsnät mm påverkar året ökning av intern verksamhet. Inom infrastruktur har extra kostnader tillkommit för reglering av skuld avs. Dalslands kommunalförbund. Inom affärsverksamheten redovisas bl.a. reavinster.

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE



## Kommentar

Skatteväxling har skett med landstinget 1986 med 15 öre, 1988 med 40 öre, 1992 med 2,85 kronor, 1996 med 1,46 kronor. och 1999 med 18 öre. Nivåerna mellan länen varierar varför jämförelse med riksgenomsnittet inte är helt rättvisande.

Utdebiteringen sänktes med 50 öre 1986

och höjdes med 50 öre 2002 och med 1 kr 2004. Sedan 1979 har kommunen således höjt utdebiteringen med 1 kr, frånräknat skatteväxling.

Dals-Eds kommun har skatteväxlat även för hemtjänstverksamheten med knappt 1 mkr, vilket ingår den totala Ädelväxlingen 1992.

<b>Skattesats</b>					
<b>(i kronor)</b>					
	<b>2002</b>	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>
Kommun	22,79	22,79	23,79	23,79	23,79
Landsting	10,25	10,25	10,25	10,45	10,45
Kyrka/begravn.					
Begravningsavgift	0,61	0,54	0,50	0,46	0,50
<b>Kyrkoavgift</b>		<b>1,12</b>	<b>1,14</b>	<b>1,29</b>	<b>1,25</b>
<b>Utdeb exkl. kyrka</b>	<b>33,65</b>	<b>33,58</b>	<b>34,54</b>	<b>34,70</b>	<b>34,74</b>
<b>Total utdebitering</b>	<b>34,79</b>	<b>34,79</b>	<b>35,79</b>	<b>35,99</b>	<b>35,99</b>

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

## Ekonomi i sammandrag

Nyckeltal	2006	2005	2004	2003	2002	Riket 2005
Likviditetens andel av externa kostnader	14%	10%	7%	6%	5%	5%
Rörelsekapital i kr per inv.	-1 755	-1 370	-3 030	-4 500	-2 850	-1 807
Soliditet (exkl pensions-skuld intjänad före 1998)	39%	40%	40%	45%	49%	51%
Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna	96%	96%	101%	102%	102%	97%
Årets resultat i mkr	5,9	3,8	-5,4	-8,1	-6,6	
Årets resultat per invånare i kr	1 211	780	-1 092	-1 600	-1 300	955
Eget kapital per invånare i kr	23 928	23 900	22 950	23 700	25 100	22 892
Tillgångar per invånare i kr	61 485	59 400	57 700	52 200	51 300	44 333
Låneskuld per invånare i kr	24 394	24 800	25 100	18 100	16 400	11 169
Antal invånare 31/12	4 900	4 891	4 941	5 014	5 044	
Nettoinvesteringar i % av skatter och statsbidrag	8%	4%	16%	5%	6%	7%



# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

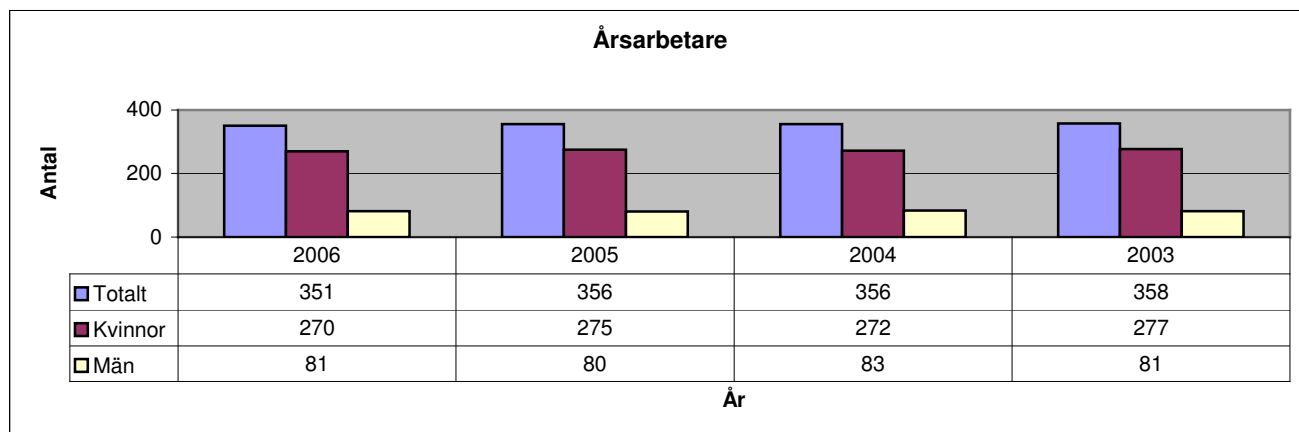
## KOMMUNENS PERSONAL

### PERSONALKOSTNADER

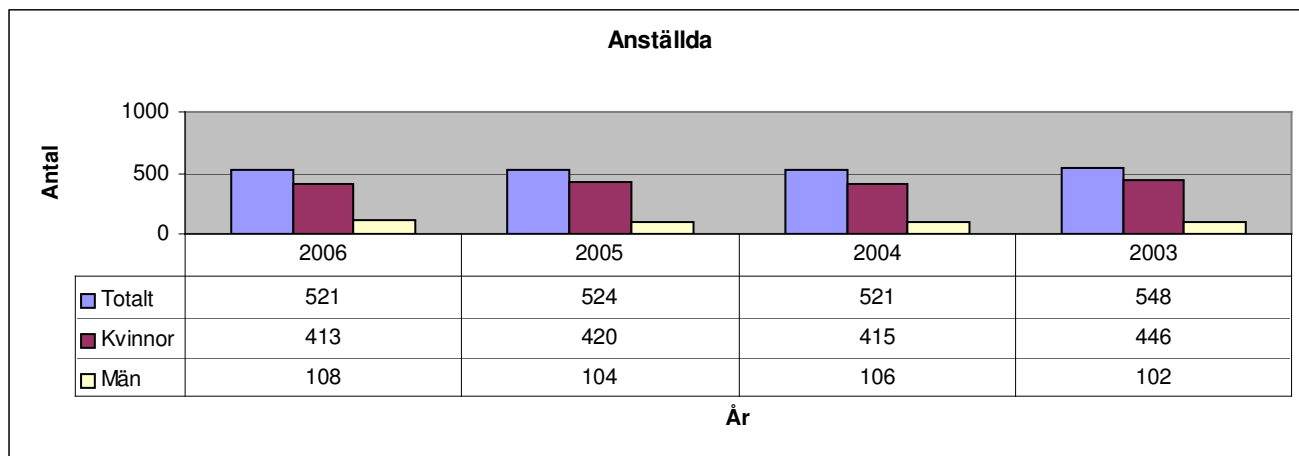
Belopp Mkr	2005	2006	Ändring 2005-2006	Ändr. %
Förtroendevalda	1,2	1,2	0,0	0%
Anställda AB-avtalet				
* månadslön	99,3	100,0	0,7	1%
* timanställda	9,7	9,2	-0,5	-5%
* obekväm arbetstid	3,9	4,5	0,6	15%
* övertid	0,7	0,5	-0,2	-29%
* fyllnadstid	0,2	0,1	-0,1	-50%
* sjuklön	1,4	1,4	0,0	0%
* Jour	0,9	0,9	0,0	0%
* Löner utan pension	0,2	0,3	0,1	50%
Sysselsättningsåtgärder	1,7	1,9	0,2	12%
Kontaktpersoner/familjehem	1,3	0,9	-0,4	-31%
Hem PC (Minskad lön) red 05	0,7	0,2	-0,5	-71%
Kostnadsersättningar	1,7	1,4	-0,3	-18%
Utbildning	0,8	0,8	0,0	0%
Arbetsgivaravgifter	44,7	45,4	0,7	2%
Pensioner	8,9	13,9	5,0	56%
Sparade semesterdagar	0,3	0,7	0,4	400%
Övrigt	0,9	1,2	0,3	33%
<b>SUMMA</b>	<b>178,5</b>	<b>184,5</b>	<b>6,0</b>	<b>3%</b>

Löneökningarna har uppgått till knappt 3% från 1 april 2006. Antalet årsarbetare har minskat. Minskning är kraftigare än vad som framgår av statistiken om de nya plusjobben och fortsatt utbyggnad av gymnasieskolan Utsikten inte

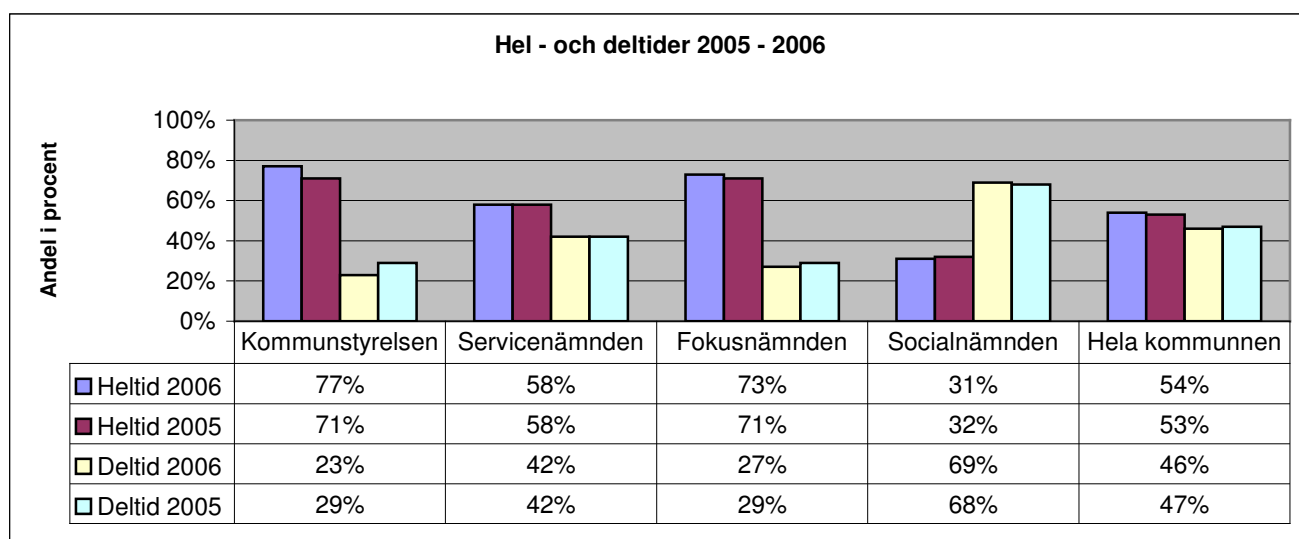
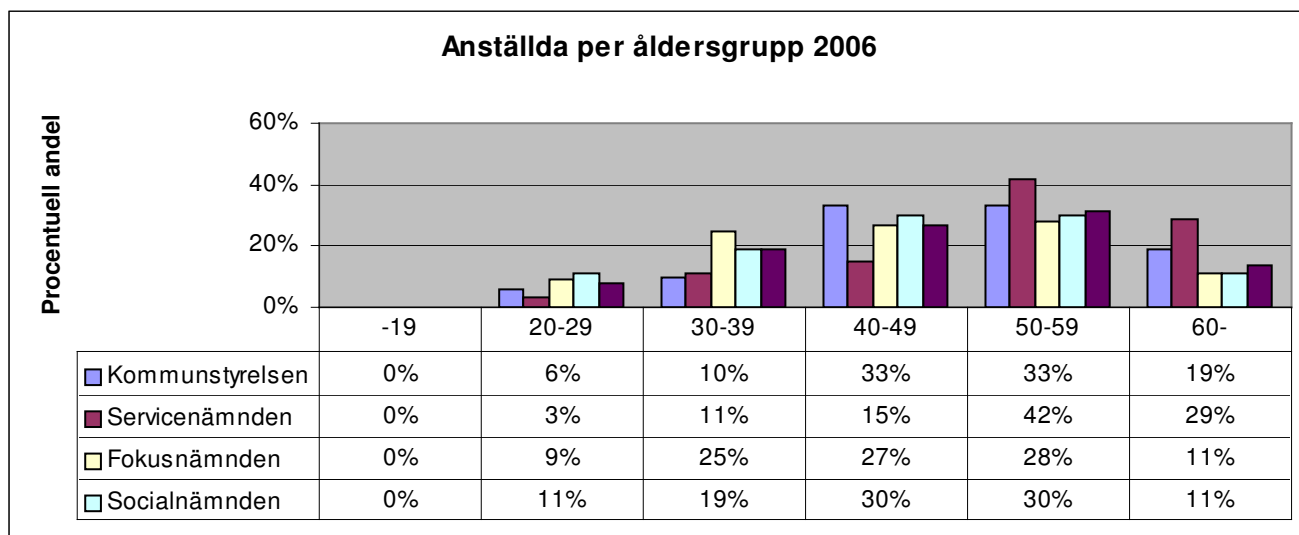
inräknas. Under 2006 har partiell inlösen av pensioner genomförts med totalt 7,5 mkr inkl löneskatt. Dessutom har 1,5 mkr kostnadsförts för vidare åtgärder under nästa år. Ett stort kliv har tagits för att begränsa den framtida pensionspuckeln. Mycket återstår ännu att göra.



# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE



Andel kvinnliga årsarbetare uppgår till ca 79% av totalt antal årsarbetare, en minskning med 1% i förhållande till 2005.



Antalet heltidsanställningar noteras till ca 54 % av totalt antal anställningar, en ökning med 1%.



# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

## Hälsobokslut

<b>1. Sjukfrånvaro</b>	<b>2006</b>	<b>2005</b>	<b>2004 ny</b>	<b>2004</b>	<b>2003</b>
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	5,28%	6,1%	11,3%	12,9%	11,5%
Servicenämnden	4,40%	6,7%	5,3%	7,8%	13,6%
Fokusnämnden	5,34%	6,1%	6,8%	8,6%	9,8%
Socialnämnden	10,21%	9,6%	8,4%	13,9%	16,3%
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>7,16%</b>	<b>7,60%</b>	<b>7,65%</b>	<b>10,9%</b>	<b>13,1%</b>
<i>Procent sjukfrånvaro av arbetade dgr</i>					
<b>2. Långtidssjukfrånvaro över 60 dgr</b>	<b>2006</b>	<b>2005</b>	<b>2004 ny</b>	<b>2004</b>	<b>2003</b>
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	59,52%	48,2%	66,3%	73%	52%
Servicenämnden	59,91%	62,5%	83,8%	56%	85%
Fokusnämnden	76,16%	73,4%	75,8%	52%	71%
Socialnämnden	79,80%	81,2%	78,0%	58%	53%
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>75,59%</b>	<b>74,30%</b>	<b>76,53%</b>	<b>57%</b>	<b>63%</b>
<i>(2003-2004 gräns 90 dgr)</i>					
<i>(2004 ny -2005 gräns 60 dgr)</i>					
<i>Långtidssjukfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro</i>					
<b>3. Sjukfrånvaro kvinnor</b>	<b>2006</b>	<b>2005</b>	<b>2004 ny</b>	<b>2004</b>	<b>2003</b>
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	9,27%	10,6%	14,2%	16%	22%
Servicenämnden	4,68%	7,6%	6,6%	10%	14%
Fokusnämnden	5,12%	6,2%	6,7%	9%	10%
Socialnämnden	9,54%	9,0%	8,0%	13%	16%
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>7,43%</b>	<b>7,90%</b>	<b>7,71%</b>	<b>12%</b>	<b>14%</b>
<i>Procent sjukfrånvaro kvinnor av arbetade dgr kvinnor</i>					
<b>4. Sjukfrånvaro män</b>	<b>2006</b>	<b>2005</b>	<b>2004 ny</b>	<b>2004</b>	<b>2003</b>
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	2,26%	3,5%	9,5%	10%	1%
Servicenämnden	3,75%	4,6%	1,9%	3%	12%
Fokusnämnden	5,96%	5,7%	6,8%	7%	8%
Socialnämnden	23,01%	20,4%	15,0%	27%	25%
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>6,12%</b>	<b>6,30%</b>	<b>7,40%</b>	<b>9%</b>	<b>9%</b>
<i>Procent sjukfrånvaro män av arbetade dgr män</i>					
<b>5. Sjukfrånvaro 29 år eller yngre</b>	<b>2006</b>	<b>2005</b>	<b>2004 ny</b>	<b>2004</b>	<b>2003</b>
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	1,47%	-	-	-	-
Servicenämnden	0,37%	-	0,5%	-	-
Fokusnämnden	0,70%	1,1%	1,5%	3%	4%
Socialnämnden	4,62%	2,1%	7,6%	6%	4%
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>2,53%</b>	<b>1,55%</b>	<b>1,68%</b>	<b>4%</b>	<b>4%</b>

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

6. Sjukfrånvaro 30 - 49 år	2006	2005	2004 ny	2004	2003
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	6,62%	3,0%	7,0%	7%	15%
Servicenämnden	4,31%	2,7%	1,6%	2%	2%
Fokusnämnden	4,60%	5,8%	6,1%	7%	6%
Socialnämnden	9,81%	7,4%	7,6%	13%	14%
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>6,99%</b>	<b>6,30%</b>	<b>6,28%</b>	<b>9%</b>	<b>10%</b>

*Procent sjukfrånvaro 30-49 år av arbetade dgr samma åldersgrupp*

7. Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	2006	2005	2004 ny	2004	2003
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	4,49%	3,6%	17,3%	21%	9%
Servicenämnden	4,81%	8,7%	9,4%	12%	23%
Fokusnämnden	7,45%	7,7%	9,6%	11%	15%
Socialnämnden	12,09%	13,8%	11,7%	17%	22%
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>8,26%</b>	<b>10,11%</b>	<b>11,12%</b>	<b>14%</b>	<b>19%</b>

*Procent sjukfrånvaro 50 år eller äldre av arbetade dgr samma åldersgr.*

8. Friskhetsindex %	2006	2005	2004	2003	2002
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	49,15	51,3	50,0	44,2	43,2
Servicenämnden	42,11	52,7	39,5	36,4	36,3
Fokusnämnden	48,67	38,9	46,0	44,4	45,7
Socialnämnden	43,43	35,5	45,5	44,0	45,9
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>45,75</b>	<b>43,80</b>	<b>45,10</b>	<b>43,3</b>	<b>44,4</b>

*Anställningar utan sjukfrånvaro %*

9. Ökning / minskning av anställningar	2006	2005	2004	2003	2002
Kommunstyrelsen - Miljö o bygg	12	2	- 1	- 6	2
Servicenämnden	9	- 3	- 2	- 4	- 2
Fokusnämnden	-10	- 7	- 8	9	9
Socialnämnden	1	1	- 3	- 3	21
<b>Dals-Eds Kommun</b>	<b>12</b>	<b>- 7</b>	<b>- 14</b>	<b>- 4</b>	<b>30</b>

## Kommentar

Siffrorna för Nyckeltal 2: Långtidssjukfrånvaro -" 2004 ny" är delvis justerade p g a felavläsning av 2004 år siffror. I kolumnen "2004 ny", presenteras sjukfrånvaron för 2004. Siffrorna är framtagna ur PA-Direkt:

**Sjukdagar omräknat med hänsyn till omfattning.** Denna beräkningsgrund var ny för 2004 och därmed begränsas möjligheterna att jämföra bakåt i tiden. Vinsten med detta beräkningsätt är en rättvisare jämförelse med andra kommuner i landet. Som jämförelsematerial bakåt anges också 2004 års siffror enligt det gamla sättet, d v s där all sjukfrånvaro redovisas som om den vore heltidsfrånvaro.

Siffrorna för 2005 är jämförbara med siffrorna i kolumnen "2004 ny".

Nyckeltalen (2005, 2004 ny) är framtagna efter Sveriges Kommuner och Landstings rekommendationer (cirkulär 2005:4) gällande den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro.

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

## Målavstämning

Kommunfullmäktige har i §52 2004 beslutat att sjuktalen 2003 skall vara halverade vid 2007 års utgång, vilket ger att sjuktalen skall minska med minst ca 1,7 enhet per år.

Målet har uppfyllts för 2004-2006. Sjukfrånvaron för 2006 utgör 55% av 2003 års värde.

Ett hälsoprojekt i samarbete med AFA och företagshälsovården har påbörjats under 2006.

Medellön/månad	År	År	År	Procentuell
Dals-Eds kommun	2004	2005	2006	Förändring 2006
<b>Belopp i kronor</b>				
Män	22 550	23 024	22 556	98,0%
Kvinnor	18 915	19 518	19 949	102,2%
Totalt	19 639	20 236	20 490	101,3%

Kvinnornas medellöner har ökat mer än männens under både 2005 och 2006.

## Koncernen

Koncernen omfattar förutom kommunen också Edshus AB. Edshus AB bygger och förvaltar bostäder och lokaler i Dals-Eds kommun. De flesta ligger i centrala Ed. Antalet förvaltade lägenheter uppgår till 484 stycken. Därutöver förvaltas 12 lokaler.

Bolaget redovisar en vinst med 360 kkr för år 2006.

Ägarandel utgör 100% och aktiekapitalet uppgår till 2 mkr.

## Bostadsmarknad

Edshus AB är dominerande hyresvärd i kommunen. Under året har vakansgraden förbättrats.

Andelen outhyrda lägenheter uppgick vid årets slut till 4%, en förbättring från fjolårets notering på 9%.

## Arbetsmarknad

Kommunen har som målsättning att arbetslösheten skall minska till 7 % senast under 2007.

Arbetslöshet inkl åtgärder

31 december 2004 11,3 %

31 december 2005 10,6 %

31 december 2006 10,1 %

I mars 2007 har arbetslösheten sjunkit till drygt 8%.

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

## Framtidsanalys/Omvärldsbeskrivning

Svenska kommunförbundet målar upp följande bild av de ekonomiska förutsättningarna för kommunerna de närmaste åren.

År 2005 blev det ekonomiska resultatet det bästa på många år för både kommuner och landsting. Resultatet förväntas år 2006 bli ännu bättre och uppgå till drygt 19 miljarder kronor – en förbättring med 7 miljarder. Den goda konjunkturen ger en stark sysselsättnings-tillväxt i år och nästa år, vilket betyder att skatteunderlaget växer i god takt. Detta kommer att gälla även under åren därefter. Trots detta vänder resultaten kraftigt ner i slutet av perioden, vilket främst beror på att inflationen urholkar statsbidragen. Detta kan motverkas genom att statsbidragen höjs eller att kommuner och landsting vidtar åtgärder för att effektivisera verksamheterna och begränsa kostnadsutvecklingen.

### Långsiktighet nödvändigt för god ekonomi

Även om 2005 och 2006 års ekonomiska resultat är goda får vi inte glömma att det krävs ett visst överskott för att nå upp till kravet om god ekonomisk hushållning. Ett resultat på 15–20 miljarder kronor, för verksamheter som omsätter drygt 600 miljarder, är inte så mycket som det låter. 15 miljarder motsvarar 2,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Hur stort resultatet bör vara varierar med utgångsläget, den ekonomiska situationen och hur framtidsutsikterna ser ut i det enskilda landstinget och den enskilda kommunen. För kommunerna respektive landstingen som helhet brukar vi använda tumregeln att årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnått. [Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska stå för sina kostnader, att avsättningar krävs för framtida pensioner, att värdesäkra tillgångarna \(avskrivningarna täcker inte pris- och kvalitetsökningar för nyanskaffningar\) och att egenfinansiera investeringar. Dessutom bör det](#)

i budgeten finnas en buffert för oförutsedda händelser.

### Goda statliga finanser viktigt för kommuner och landsting

En viktig faktor för kommunerna och landstingen är att staten har god ordning på sina finanser. Då minskar risken för plötsliga statliga indragningar. De senaste beräkningarna tyder på ett gott statsfinansiellt läge. De kommande årens beräknade överskott överstiger med god marginal vad som krävs för att uppfylla målet om ett långsiktigt sparande på 2 procent av bnp. Vi bedömer därför att staten kommer att räkna upp de generella bidragen åtminstone i nivå med skatteunderlagsutvecklingen. För statens del gäller det även att ge stabila planeringsförutsättningar i form av god framförhållning både vad gäller intäktssidan och vid förändringar som påverkar den kommunala verksamheten. Det är en självklarhet att finansieringsprincipen måste tillämpas fullt ut.

### Hushåll och arbetsmarknad

Hushållens reala disponibla inkomster förutses öka jämförelsevis kraftigt i år och de närmaste två åren. En bidragande orsak är de i budgetpropositionen för 2007 aviserade skattesänkningarna. Skattesänkningarna tillsammans med ökad sysselsättning och god förmögenhetsställning bedöms leda till att hushållens konsumtion utvecklas starkt i år och framförallt nästa år. Även 2008 förutses konsumtionen växa i god takt. Trots kraftigt stigande energipriser har inflationen fortsatt vara anmärkningsvärt låg. Främst beroende på ett lågt kostnadstryck i ekonomin till följd av stark produktivitetstillväxt och måttliga löneökningar. Nästa år beräknas inflationen stiga i snabbare takt, bland annat till följd av ökade indirekta skatter och stigande löner. Den förväntade löne- och inflationsutvecklingen innebär att reallönerna beräknas öka med cirka 2 procent i genomsnitt under perioden. Den öppna arbetslösheten har sjunkit, men inte alls i samma takt som sysselsättningen har ökat. Det

beror på att en stor del av sysselsättningsökningen motsvaras av ett ökat antal personer i arbetskraften. Regeringens förslag i budgetpropositionen innebär en mycket kraftig neddragning av de arbetsmarknadspolitiska programmen, från 141 000 personer i år till 91 000 nästa år. Vi tror att det blir svårt att genomföra en så snabb neddragning och räknar med 10 000 fler programplatser. Ett annat inslag i inriktningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen är att de i mycket mindre omfattning kommer att rikta sig till kommunerna som anordnare. Nystartsjobben kan bara inrättas hos privata arbetsgivare och i offentlig affärsverksamhet. Jobb- och utvecklingsgarantin ska kunna anordnas av en mångfald auktoriserade anordnare. Samtidigt avvecklas plusjobb som bara varit möjliga att inrätta i skattefinansierad verksamhet och andra program som haft kommuner som anordnare.

#### Bra konjunkturläge

Den internationella ekonomiska utvecklingen väntas kulminera i år och långsamt bromsa in under 2007. I USA har en avmattning redan inletts under andra och tredje kvartalet, bland annat som ett resultat av en betydande försvagning av bostadsmarknaden. I Europa, som ligger senare i konjunkturcykeln, bedöms tillväxten i år överträffa tidigare förväntningar, inte minst i Tyskland. Ytterligare kraftiga oljeprisökningar kan leda till stigande inflationsförväntningar, ökande priser och därmed höjda räntor. Resultatet kan då bli att konjunkturutvecklingen dämpas, samtidigt som efterfrågan viker ner. I Sverige väntas tillväxttakten 2006 bli den högsta på sex år. Nästa år beräknas bnp-tillväxten dämpas men vara fortsatt god. Sysselsättningen beräknas öka starkt i år och nästa år till följd av den goda konjunkturen. Under perioden 2006–2010 väntas skatteunderlaget växa med drygt 4 procent per år.

#### Små demografiska behov, stora skillnader mellan verksamheterna

Befolkningsutvecklingen ger endast en marginell efterfrågeökning fram till 2010. Ny arbetsmarknadspolitik får effekter och stora barnkullar slutar också grundskolan och börjar i gymnasieskolan de närmaste åren. Antalet barn i grundskoleåldern minskar med mer än 100 000. Antalet i gymnasieåldern ökar först kraftigt fram till 2008 för att därefter minska.

***Dessa demografiska förändringar ställer stora krav på anpassning av den kommunala verksamheten för att inte leda till ökade kostnader.*** Vi har i våra beräkningar inte räknat med några särskilda kostnader för denna omställning. Vi har heller inte räknat med några kostnadsbesparingar av effektiviseringar. Behoven inom äldreomsorgen ökar samtidigt tämligen långsamt under perioden. Den förra regeringens förslag till nationell utvecklingsplan för vård och omsorg om äldre, som verkar fullföljas, kommer med stor sannolikhet att på sikt leda till kostnadsdrivande ambitions-höjningar och ökad verksamhetsvolym. Vi har räknat med att statens bidrag till kommunal verksamhet enligt dessa förslag leder till lika stora kommunala kostnader.

#### Under 2004- 2006 har mycket gjorts i Dals-Ed för att komma till rätta med den ekonomiska obalansen.

På grundval av jämförelser av kostnader för olika verksamheter har besparingskrav inarbetats redan i ram för budget 2005 - 2006. Dessa har därefter följts upp med krav på strategibeslut i nämnder och styrelser. Nya styrprinciper har antagits och i budget 2006 har utvecklats resursfördelningssystem och målstyrning har setts över. En av kommunfullmäktige särskilt tillsatt arbetsgrupp ”ekonomi 2006” har genomfört ett aktivt arbete med översyn av kommunens ekonomi.

Under hösten 2004 har Svenska kommunförbundets analysgrupp genomfört översyn av ekonomi och ekonomistyrning. Rapporten har presenterats för en mycket bred församling av aktörer inom kommunen. Rapporten har tydligt pekat på vikten av att framåt fortsätta arbetet med att anpassa verksamheterna till de finansiella förutsättningarna. Ett sätt är då att jämföra sig med liknande kommuner och bra exempel. Även detta är ett arbete som pågått under ledning av arbetsgruppen ekonomi 2006. Kommunens ekonomi har även varit tema på ett öppet hus för allmänheten under våren 2005.

Fr.o.m. budget 2006 ligger fokus som nämnts ovan på anpassning av resurser till befolkningsutvecklingen. Som ett exempel kan

nämnas beslut i budget 2006 om växling av resurser från en krympande grundskola till en växande gymnasieskola.

Därutöver måste vi skapa ekonomiska förutsättningar för kommande års pensionskostnadsökningar. I detta bokslut har tagits ett stort steg genom att partiell inlösen genomförts med ca 7,5 mkr inkl löneskatt. Därutöver har ytterligare 1,5 mkr kostnadsförts 2007 för åtgärder under 2008.

Kommunens målsättning är att öka pensionsanslagen med 3 mkr per år för att begränsa pensionspuckelproblematiken i framtiden. Avyttring av ett antal fastigheter har

skett och fler kan tänkas bli föremål för försäljning framöver.

Kommunens behöver på sikt också komma till rätta med en anpassning av det höga skatteuttaget.

Beslut har tagits i planerna för 2008-2009 om att skattesänkning skall ske.

En förutsättning för en harmonisk ekonomisk utveckling är också att samhällsutvecklingen är balanserad när det gäller sysselsättning, arbetsmarknad, bostadsmarknad och demografi.

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

## 1. Kommunens övergripande mål

Kommunfullmäktige har antagit fyra övergripande målbeskrivningar.

Målen har också brutits ned på nämndsnivå – se redovisning under respektive nämnd.

### **STABIL EKONOMI I BALANS**

#### ***Vision***

Genom en gemensam syn på ekonomisk hushållning få fram en förståelse och respekt för våra gemensamma tillgångar, dels genom en förankring hos kommunens medborgare och politiker, dels genom en återrapportering av fattade beslut.

Med denna insikt kan det skapas förutsättningar för att bygga upp en ekonomisk reserv som möjliggör en lägre skattenivå utan att äventyra verksamheter och utbud.

#### **MÅL 1**

Kommunen skall ha en stabil ekonomi i balans, med ett årligt positivt resultat på minst 2 miljoner, inkl. ökade anslag med 3 mkr till pensionskostnader senast 2010.

#### **RESULTAT 1**

Varje verksamhet får inte ha större volym på sin verksamhet än vad budgeten tillåter.

Riktvärden: 06 = positivt resultat (enligt KF 1,9 mkr)

verksamhetsvolym överensstämmer med budget samt en anslagsreserv

#### **Utfall 06**

**Resultatet uppgår till 5,9 mkr och anslagsreserv utgör del av resultatet.**

#### **MÅL 2**

Kommunen skall ha resurser till offensiva satsningar.

#### **RESULTAT 2**

Kommunen skall årligen avsätta medel till offensiva satsningar.

Riktvärden: 06 = 660 + 300 (Kommunalförbundet o Turism) -Minimivärden

#### **Utfall 06**

**Medel till offensiva satsningar redovisas bl.a. med Kommulförbundet 1,5 mkr, turism 0,7 mkr och näringslivsresurs 0,4 mkr.**

#### **Aktiviteter som ska bidra till målluppfyllelsen**

Utveckla kommunens kvalitetsarbete genom bättre styrning och uppföljning, förändrad budgetprocess, kompetensutveckling av personalen (speciellt arbetsledare med budgetansvar) och rationellare arbetsätt/rutiner. Mer aktivt informera och föra dialog med kommuninvånarna.

### **STABIL TILLVÄXT\* OCH ARBETE**

#### ***Vision***

Dals-Eds kommun skall fortsatt vara känd för sitt företagsvänliga klimat samt ha en hållbar och ekonomisk stark utveckling.

Kommunen skall bli en av Sveriges mest framgångsrika kommuner inom områdena förnyelsebar energi, råvaruförädling och besöksnäring.

Kommunen skall skapa förutsättningar så att den enskilde får möjligheter att förverkliga sina drömmar och idéer genom; flexibla tankebanor, förenklad byråkrati, bra utbildningsmöjligheter, attraktivt boende, bra kommunikationer och infrastruktur samt marknadsföring av kommunens tillgångar.

#### **MÅL 1**

Dals-Ed skall ha en stabil årlig tillväxt.

#### **RESULTAT 1**

Kommunen skall ha minst 40 nystartade företag t.o.m. 2007.

Riktvärden: - 05 = 15 nystartade företag

- 06 = 15 nystartade företag

#### **Utfall 06**

**45 nystartade företag under 2006**

## MÅL 2

All planläggning ska ta hänsyn till de nationella miljömålen och Sveriges folkhälsomål.

### RESULTAT 1

Andel antagna planer med miljö – och folkhälsöhänsyn.

### Utfall 06

Målen är under översyn med hänsyn till förändrad organisation

### Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelsen

Entreprenörskap och innovation ska genomsyra all utbildning från förskola till högskola. All personal som arbetar med barn och ungdomar ska utbildas i entreprenörskap. Gruppen arbetssökande ska motiveras och inspireras till egen försörjning. Kommunen ska ha kontinuerlig dialog/samverkan med det lokala näringslivet. Riktade satsningar på kommunens utvalda tillväxtområden ska genomföras.

\* För Dals-Eds kommun är tillväxt ökad befolkning, nystartade företag, antal nyanställningar etc.

## HÄLSA OCH MILJÖ

### Vision

Dals-Ed ska vara en föregångskommun som kännetecknas av invånare som känner välbefinnande, trygghet, engagemang och lika värde.

Miljön och människors goda hälsa skall vara en grund i livskvaliteten och utgöra ett kraftfullt argument för människor att söka sig till, bo och verka i kommunen. Miljöhänsyn skall vara grunden för kommunens framtida utveckling och utgöra en hörnsten i arbetet med att skapa sysselsättning.

### MÅL 1

Dals-Ed ska arbeta systematiskt och långsiktigt för att förbättra trivseln och hälsan i kommunen

### RESULTAT 1

Kommuninvånarnas ohälsotal skall minska till 42,9 dagar år 2007.

(ohälsa – antal utbetalda sjukdagar/år per försäkrad 16-64 år)

Riktvärden:     - 05 = 48,5 dagar  
                  - 06 = 45,8 dagar

### Utfall 06

Ohälsotal 2006 47,9 dagar

### MÅL 2

Kommunen skall hushålla med naturresurserna och verka för att minimera miljöstörande påverkan

### RESULTAT 2

Kommunen skall fr.o.m. 2007 inarbeta 3 av de nationella miljömålen årligen i sina verksamheter för att samtliga mål skall vara inarbetade före 2010.

Riktvärde:

(förslag)

2006           Ta fram material och hjälpmedel för att underlätta förvaltningarnas arbete med miljömålen

### Utfall 06

Målen är under översyn med hänsyn till förändrad organisation

### Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelsen

Seminarier, framtagande av checklistor, miljöutbildningen, friskvårdsplan, folkhälsoplan, löpande information till kommuninvånarna

## DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

### Vision

I Dals-Eds kommun ska jämlikhet råda. Alla, unga som gamla ska kunna påverka och medverka, vilja ta ansvar och möta varandra med glädje, respekt och förståelse.

Vår kommun ska präglas av öppenhet och engagemang, där den enskilda individen ska kunna göra sig hörd och vara respekterad.

### MÅL 1

Den politiska representationen ska vara jämställd d.v.s. spegla kommunens invånarstruktur.

### RESULTAT 1

2007 ska representationen av kvinnor och yngre ledamöter (upp till 35 år) i nämnder och styrelser öka.

Riktvärden:     -05 = 33%  
                  -07 = 50%



## Utfall 06

Efter valet i september 2006 fördelade sig representationen av kvinnor och yngre ledamöter/ersättare enligt följande

Kommunstyrelsen – 27% kvinnor och 23% 35 år eller yngre

Fokusnämnden – 50% kvinnor och 7% 35 år eller yngre

Socialnämnden – 64% kvinnor och 0% 35 år eller yngre

Servicenämnden – 10% kvinnor och 10% 35 år eller yngre

## MÅL 2

Öka invånarnas inflytande i kommunala frågor.

### RESULTAT 2

Öka antalet förbättringsförslag via kommunens hemsida

Riktvärden: - 05 = 6 st

- 06 = 7 st

## Utfall 06

12 st förbättringsförslag inkom via hemsidan under 2006.

## Aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen

Attraktiv information om kommunens olika verksamheter. Prova nya informations- och dialogformer t.ex. möta ungdomar i deras naturliga miljö.